

ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ
ОПІ «Професійна освіта
(Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)»

Вибіркові дисципліни за спеціальністю (блок 1)

Основи економічних знань. У теоретичному аспекті вона дозволяє студентам оволодіти знаннями щодо основних принципів та закономірностей економічного життя країни, у прикладному – набути базових положень з методик аналізу та розрахунку мікроекономічних і макроекономічних показників.

Освітометрія. Дисципліна забезпечує поглиблену підготовку майбутніх фахівців у галузі освіти щодо розуміння особливостей освітніх вимірювань як інструментарію, який дає змогу оцінити рівень знань студентів та якість організації освітнього процесу у закладі освіти, а також є основою здійснення експертної діяльності у забезпеченні якості освіти.

Професійно-педагогічна етика. Завдання дисципліни полягає в ознайомленні студентів із визначенням сутності ряду понять (етика викладача вищої школи, моральна свідомість педагога, етичні принципи та цінності педагогічної діяльності, моральний обов'язок та відповідальність викладача, педагогічна справедливість); історичними особливостями розвитку педагогічної етики, особливостями моральної свідомості викладача; основними морально-особистісними якостями, які повинні бути розвинуті у викладача; етичними нормами та принципами професійної діяльності викладачів; психолого-педагогічними засадами морального самовдосконалення педагогів.

Основи щастя. Розкриваються уявлення про щастя, розуміння його сутності, що істотно впливає на життєдіяльність особистості. Поняття «щастя», як результат пізнання. Основа щастя, як міра доброчесності людини, сукупність факторів, які визначають її життєве благополуччя (здоров'я, матеріальний добробут, везіння тощо). Об'єктивні основи щастя.

Вибіркові дисципліни за спеціальністю (блок 2)

Інформаційно-комунікаційні технології навчання. Розвиток комп'ютерно-комунікаційної інфраструктури. Сучасний стан, перспективи розвитку та застосування інформаційних технологій; особливості використання сучасних програмних технологій; організація роботи з Web-технологіями; специфіка використання сучасного програмного забезпечення. Проблема використання ІКТ у професійній діяльності.

Методика роботи наставника студентської групи. Дисципліна дозволяє отримати необхідні знання з питань історії наставництва, сучасних досліджень проблеми наставництва, нормативно-методичних матеріалів наставника студентської групи, положення про наставника (куратора) студентської групи, його прав, обов'язків та відповідальності, функцій та напрямів роботи наставника, видів планів з виховної роботи, методики планування виховної роботи та вимог до неї, особливостей наставництва за кордоном, аналізу та розробка планів з виховної роботи.

Організація практичної підготовки. Організація практичної підготовки. Висвітлюються питання з організації практичного навчання, видів практик, підготовки робочої програми практики, написання та захисту звіту з практики, оформлення щоденника з практики, проведення інструктажу із охорони праці та безпеки життєдіяльності, розробки методичних рекомендацій щодо проходження практики, методики проведення практичних занять.

Методика формування студентського колективу. Методика формування студентського колективу. Вивчення дисципліни передбачає оволодіння знаннями з питань проблеми формування колективу в психолого-педагогічних дослідженнях, розмежування понять «група», «колектив», «гурт», «спільнота», ознак колективу, його типів та функцій, стадій розвитку колективу, методики перспективних ліній та принципу паралельної дії, міжособистісних взаємин у колективі, сучасних поглядів на принцип виховання особистості

в колективі та через колектив, шляхів гуртування колективу, причин спадів згуртованості колективу та способів боротьби з ними.

Управління закладами освіти. Метою вивчення дисципліни є здобуття студентами знань про зміст, принципи, форми і методи управління закладами освіти; формування умінь аналізувати нормативно-правові документи, раціонально планувати та організовувати діяльність закладу освіти, використовувати технології продуктивного управління, приймати оптимальні рішення та впроваджувати ефективні технології управління у закладах освіти.

Філософія освіти. Дисципліна формує у студентів здатності до адекватного розуміння та розв'язання теоретичних, методологічних, світоглядних проблем сучасної освіти, надає цілісне уявлення про особливості змісту та проблематики філософії освіти, її основні поняття та категорії, розкриває специфіку освіти як явища культури і соціального інституту в його історичній і соціокультурній динаміці поглиблює вивчення актуальних соціально-філософських проблем сучасної освіти, здійснює філософський аналіз сучасного стану світової та вітчизняної освіти, перспектив їхнього розвитку та взаємодії з іншими сферами життєдіяльності суспільства.

Основи бізнес-проекування. Розглядаються особливості основ бізнес-проекування, базова інформація щодо започаткування власної справи та бізнесу. Сутність економічних явищ та процесів при бізнес-проекуванні, всебічний аналіз аграрного сектору та міжнародного ринку сільськогосподарської продукції, обмін і споживання матеріальних та духовних благ у суспільстві.

Соціальна робота у сфері дозвілля. У процесі вивчення дисципліни розглядаються умови соціального становлення особистості в сфері дозвілля, особливості та організація соціально-педагогічної роботи з різним контингентом дітей та молоді, які потребують допомоги, підтримки і захисту через сферу дозвілля.

Землеробство. В курсі висвітлюється наукові основи землеробства і їх застосування на практиці; відтворення родючості ґрунту, загальні поняття про бур'яни і способи захисту посівів від них; теоретичні основи сівозмін і їх практичне застосування в різних ґрунтово-кліматичних зонах України і в господарствах з різними формами власності; теоретичні основи обробітку ґрунту і захисту від ерозії; системи землеробства та їх зональні особливості.

Біологія. В результаті вивчення курсу студенти отримують знання з впливу господарської діяльності на природні біотопи, найпоширеніших видів вищих рослин флори та фітоценозів регіонів, методів флористичних та фітоценологічних досліджень; умінь і навичок проведення геоботанічного опису лучних, лісових та антропогенних фітоценозів, вивчення рослин-індикаторів різних типів і місць зростання; виявлення резерваторів вірусних інфекцій в агроценозах.

Геодезія. Розглядаються загальні геодезичні поняття; орієнтування ліній на місцевості; координати в геодезії; теодолітне знімання; способи визначення площ ділянок; геометричне нівелювання; інженерне проектування по профілю; нівелювання поверхні; рельєф місцевості; топографічна карта; номенклатура карт; розв'язування задач на топографічній карті; тахеометричне знімання; основи аерофотозйомки та дешифрування аерознімків; топографо-геодезичні роботи при лісовпорядкуванні.

Бухгалтерський облік. Метою викладання навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» є формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Основними завданнями вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» є вивчення методів і раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

Рисунок і живопис. Програма розкриває всі найнеобхідніші моменти, які повинен знати новачок-художник, про складні деталі пейзажу: вода, гори, атмосферні явища, небо, ліс, самотні дерева. Розкриває мистецтво володіння кольором, технікою живопису, натюрморту, зображення людини, пейзажу.

Ґрунтознавство. Наука, що вивчає походження, розвиток, будову, склад, властивості і закономірності географічного поширення ґрунтів, шляхи їх раціонального використання і відновлення родючості.

Загальна екологія. Екологія дає уявлення про те, яким чином досягти симбіозу техніки, виробництва і природи – цих не досить узгоджених у наш час компонентів біосфери і соціосфери. Програма відображає зміст загальної екології, визначено її місце в системі природничих наук; подається історія екологічної науки. Розділи навчальної дисципліни викладені в ієрархічній послідовності: аутоекологія (екологія організму), демекологія (екологія популяції), біоценологія (синекологія), біогеоценологія (екосистемологія) та біосферологія (глобальна екологія). Розглядаються прикладні проблеми екології – природничі, соціальні і технологічні.

Економіка підприємства. Економічний механізм функціонування підприємства, формування та використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Естетика. На рівні сучасного розвитку наукових уявлень про естетичне і художнє знання висвітлюються історія світової естетичної думки та особливості її стану на українському ґрунті, формулюються зміст предмета, цілі, завдання та функції естетики як науки. Характеризуються вихідні категорії естетики, специфіка структури естетичної діяльності та особливості естетичної свідомості. Всебічно аналізується мистецтво як соціальне явище, його морфологія, закономірності розвитку та історична типологія, розкриваються сутність, особливості естетичної культури особистості й система естетичного виховання, обґрунтовується значущість естетичної культури в загальній культурі людини.

Селекція та насінництво польових культур. Вивчення сучасного стану і досягнення селекції, вимог сільськогосподарського виробництва до сортів та гібридів, завдання і напрямів селекційної роботи, технологій селекційного процесу, сучасних методів створення нових сортів і гібридів польових культур.

Моніторинг навколишнього середовища. Формує знання про систему державного моніторингу довкілля, моніторинг атмосферного повітря, водних об'єктів агросфери, ґрунтово-екологічний моніторинг, фітосанітарний моніторинг шкідливих організмів в агроценозах; уміння й навички проведення еколого-меліоративного моніторингу зрошуваних та осушуваних земель, визначати оцінку ступеня поширеності хвороб.

Механізація лісгосподарських робіт. Будова ґрунтообробних, насіннезбиральних, посівних, лісосадильних машин. Машини для захисту та охорони лісу. Механізація рубок догляду за лісом. Комплектування машинно-тракторних агрегатів.

Менеджмент. Система знань про суть управління в підприємствах та організаціях АПК та навичок з управління виробничими процесами в них; умов забезпечення результативності господарюючих структур; діагностики та проектування системи аграрного менеджменту, адекватних цілям і задачам ринкової економіки в сільському господарстві.

Фітодизайн. Розкриваються питання, що стосуються елементів кольорознавства, композиції, колірних характеристик рослин, прийомів проектування й конструювання в фітодизайні, особливостей використання орнаменту, принципів озеленення різних типів приміщень за допомогою рослин і зрізочних культур, асортименту квітково-декоративних рослин, методів організації зимових садів, балконів тощо.

Агрохімія. Включає теоретичні і практичні питання живлення та удобрення сільськогосподарських рослин. Вивчаються питання хімічної меліорації ґрунту, подається характеристика органічних і мінеральних добрив та особливості їх застосування. Розглядається питання балансу елементів живлення, системи використання добрив у сівозміні, поєднання використання добрив і засобів захисту рослин. Приділена увага екологічним аспектам застосування добрив.

Хімія з основами біогеохімії. Забезпечує формування знань з біогеохімічних аспектів біосфери та принципів їх функціонування, типів міграції, біологічного кругообігу та біогеохімічних циклів живої матерії; умінь застосовувати методи біоіндикації довкілля для біогеохімічного районування, прогнозувати заходи щодо одержання високоякісної екологічно чистої сільськогосподарської продукції; аналізувати біогеохімічну ситуацію

ендемичних регіонів; розробляти рекомендації для оптимізації антропогенних ландшафтів з метою мінімізування негативного впливу діяльності людини та збереження рівноваги між компонентами екосистем.

Лісова фітопатологія та лісова ентомологія. Збудники хвороб сіяncів, насаджень, насіння, хвої, листків та симптоми їх прояву. Кореневі та стовбурні гнилі. Домові, їстівні та отруйні гриби. Методи і засоби захисту лісу. Технологія захисту лісу. Біологія, систематика і класифікація комах. Екологічні чинники та трофічні зв'язки. Методи та засоби захисту насаджень. Хвоє- та листогризучі, стовбурові шкідники. Шкідники насіння, розсадників, молодих насаджень та деревини.

Маркетинг. Вивчення та оволодіння студентами теоретичними знаннями та практичними навиками щодо застосування, використання інструментарію маркетингу; організації, планування, здійснення, управління агромаркетинговою діяльністю підприємств АПК. Завдання дисципліни «Маркетинг» полягають в отриманні студентами знань в сфері аграрного маркетингу; маркетингових досліджень ринків сільськогосподарської продукції та продовольства; прогнозування кон'юнктури ринку; управління асортиментом продукції підприємств АПК та їх якістю; ціноутворення; системи розподілення та збуту сільськогосподарської та продовольчої продукції; просування продуктів харчування на внутрішньому та зарубіжному ринках; а також отримання знань в галузі планування аграрного маркетингу, управління та контролю агромаркетингової діяльності.

Композиція та кольорознавство. Композиція, живопис, анатомія, перспектива, рисунок, кольорознавство – це те, що вивчають майбутні художники.

Товарознавство сировини та продуктів переробки продукції рослинництва. Дисципліна вивчає технології післязбиральної обробки зернових, зернобобових, круп'яних, олійних, цукрового буряку, лубоволокнистих, хмелю, тютюну, махорки, плодоовочевих, короткочасного і тривалого зберігання, основи переробки; класифікацію, асортимент, основні властивості, умови використання, принципи маркування, правила транспортування та зберігання основних груп сировини і продуктів переробки продукції рослинництва.

Екологічна експертиза. Забезпечує знання про нормативно-правове забезпечення еколого-експертної діяльності, загальні вимоги до проведення екологічної експертизи, особливості проведення геоекологічної експертизи як нового науково-практичного виду діяльності з оцінки механізму коадаптації природних і господарських підсистем, процедури та методики здійснення геоекологічної експертизи; студенти набувають умінь проводити екологічну експертизу технологій, сировини та продукції.

Лісівництво. Практичне лісівництво. Системи та способи рубок лісу. Рубки догляду. Підвищення продуктивності лісів.

Організація виробництва. Мета навчальної дисципліни – дати майбутнім спеціалістам і керівникам аграрної сфери АПК наукові знання з ефективної організації сільськогосподарського виробництва в умовах багатоукладної економіки і розвитку ринкових відносин. Нині особливого значення набувають знання організаційно-економічних, фінансових, правових і соціальних основ нових видів підприємств, форм господарювання, внутрішньогосподарських економічних відносин у підприємствах, чого навчає дана дисципліна.

Основи аранжування. Мета: полягає у оволодінні студентами навичок по створенню квіткових композицій за законами та принципу дизайну з використанням природного рослинного матеріалу живого, консервованого або штучного. Освоєння теоретичних та практичних знань з підбору рослин, їх заготівлі, правил консервації та модифікації, композиційних основ складання квіткової композиції. Завдання: в процесі вивчення дисципліни студенти повинні освоїти компоновання рослинного матеріалу за основними правилами композиційного рішення в європейському квітковому дизайну.

Плодівництво. Вивчення дисципліни передбачає формування знань і навичок з технологій виробництва плодів і ягід, які є основою харчування населення та сировиною для переробних підприємств, вивчення плодкових і ягідних рослин - їх значення, морфологічних і біологічних особливостей, способів розмноження, підщеп, структури плодового розсадника та технології вирощування саджанців, закладання плодкових насаджень, систем утримання та

обробітку ґрунту в садах, удобрення та зрошення насаджень, формування і обрізування плодкових дерев, догляд за врожаєм та інші види робіт у садах, підготовка і технологія збирання врожаю, біологічні особливості і технологія вирощування ягідних культур.

Екологічний захист агроєкосистем. Формує знання про структуру та функціонування агроєкосистем, методи оптимізації агроландшафтів, прогнози розвитку хвороб сільськогосподарських культур в агроценозах; уміння визначати та проводити облік шкідників та збудників хвороб, прогнозувати їх розвиток, оптимізувати агроландшафт на основі контурно-меліоративної організації сільськогосподарських територій.

Лісова меліорація. Основні лісівничі та лісомеліоративні принципи, що обумовлюють технологію створення та вирощування захисних лісових насаджень. Ерозія ґрунтів і боротьба з нею. Агротехнічні особливості створення та вирощування лісомеліоративних насаджень на еродованих землях. Піски, їх закріплення та господарське освоєння.

Аграрний менеджмент. Головною метою дисципліни є формування у студентів управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі аграрного менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління аграрними організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття.

Теорія та методологія дизайну. Навчальний курс спрямований на вивчення питань розвитку промислової (технічної) естетики та дизайну, проблем синтезу науки, техніки й мистецтва, співвідношення краси й функціональності у матеріальній культурі, колористичних засад проектування, використання кваліметричних методів для естетичної оцінки об'єктів дизайну.

Овочівництво. У лекційному курсі висвітлюються питання з біологічних основ овочевих культур, особливості підготовки та удобрення ґрунту, розмноження рослин, вирощування розсади для відкритого ґрунту, загальні заходи догляду за рослинами, збирання врожаю та технології вирощування основних овочевих культур: капуста білоголова, капуста червоноголова, капуста цвітна, помідор, перець, баклажан, огірок, кабачок, патисон, морква, буряк столовий, цибуля ріпчаста, салат, шпинат, кріп, ревіль, щавель. На лабораторно-практичних заняттях вивчається морфологічна характеристика овочевих культур, їх класифікація. Способи розмноження, розрахунки в потребі розсади насінневого матеріалу різних овочевих культур. Методи контролю та регулювання температури, світлового режиму, вуглекислого газу, вологості повітря та поживного режиму. Розрахунки в потребі насіння різних овочевих культур, схема їх сівби і площі живлення.

Охорона навколишнього середовища і збалансоване природокористування. Забезпечує набуття знань, професійних умінь і навичок з фундаментальної і прикладної екології, охорони навколишнього середовища (у різних галузях господарства), навичок вирішувати екологічні завдання шляхом вибору й застосування екологічних науково-пошукових та експертно-контрольних методів екологічного прогнозування, проектування стану довкілля, екологічного контролю, моніторингу, паспортизації, аудиту, експертизи та інспектування у різних складових довкілля, передбачати, запобігати та усувати екологічні ризики і небезпеки на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях.

Лісові культури. Висвітлено питання з лісонасінної справи, організації лісових розсадників, особливості вирощування садивного матеріалу, лісокультурного районування, створення та вирощування культур основних лісотвірних та цінних деревних порід. Лісонасіннева справа, лісові розсадники, лісокультурне районування та технологія створення штучних лісових насаджень.

Фінанси. Метою вивчення дисципліни «Фінанси» є формування базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи. Освітня мета вивчення дисципліни передбачає набуття знань з усіх напрямків функціонування фінансового механізму, а саме сформувати у студентів понятійний апарат категорії фінансів для використання в практичній діяльності; надати відомості про фінанси, фінансову систему держави та її роль у функціонуванні народного господарства; навчити застосовувати набуті

знання у практичній діяльності, приймати обґрунтовані рішення та вирішувати поставлені завдання.

Декоративна флористика. Різновиди декоративно-прикладного мистецтва і дизайну, яка втілюється у створенні флористичних робіт: букетів, композицій, панно, колажів і подібних творів з різних природних матеріалів, які можуть бути живими, засушеними, консервованими.

Машиновикористання у рослинництві. Підготовка фахівця, здатного кваліфіковано вирішувати питання експлуатації машин і обладнання в умовах фермерських та індивідуальних господарств, орендних підприємств та селянських спілок. Предметом вивчення є потокові механізовані технологічні процеси виробництва сільськогосподарських культур, методи експериментального визначення та теоретичного розрахунку основних техніко-експлуатаційних показників машинно-тракторних агрегатів і комплектного обладнання та їх налагодження роботи в умовах виробника.

Управління якістю сільськогосподарських продуктів. Забезпечує володіння навчальними основами технологічних прийомів, що формують показники якості продукції рослинництва, формування навичок щодо моніторингу та застосування засобів хімізації у технологічних процесах отримання продукції рослинництва, збереженні та підвищенні родючості ґрунтів з урахуванням природних умов, ринку виробництва, застосування агрохімікатів з метою оптимізації живлення сільськогосподарських культур, підвищення продуктивності та отримання високоякісної продукції рослинництва.

Організація лісогосподарського виробництва. Організація виробництва як прикладна економічна дисципліна. Підприємства лісового господарства. Організація праці. Оплата праці. Організація використання засобів виробництва. Організація лісокористування, охорони та захисту лісу, лісовідновлення, лісопромислової діяльності. Оперативне планування виробничої діяльності. Фінансове забезпечення виробництва. Оперативний аналіз виробничої діяльності.

Податкова система. Мета: з'ясування економічної природи податків, їх суті, функцій, об'єктивності в ринкових умовах; розкриття змісту податкової політики, податкової системи, податкового механізму та їх складових, вивчення практичного механізму застосування окремих податків та зборів, освоєння вимог до заповнення податкової звітності та механізму обчислення податків. Завдання: вивчення теоретичних та організаційних основ оподаткування, методики розрахунків і порядку сплати податків і обов'язкових платежів юридичних і фізичних осіб.

Декоративне мистецтво. Упродовж віків сформувалися різноманітні художні ремесла: різьблення по дереву та кістці, розпис, вишивка, вибійка, кераміка, литво, карбування, плетіння, витинання. Кращі зразки українського декоративно-ужиткового мистецтва різних регіонів увібрали у свої візерунки, форми й кольори все багатство людської душі і народного таланту. Програма курсу знайомить з історією і практикою декоративно-ужиткового мистецтва.

Машиновикористання у тваринництві. Ознайомити студентів з основами проектування потоково-технологічних ліній у тваринництві, монтажу та пуско-налагодження, виробничої та технічної експлуатації, дослідження обладнання та технологічних процесів.

Екологічне право. Забезпечує вивчення системи чинного екологічного законодавства, а також еколого-правових проблем, що стоять перед наукою екологічного права; вивчення системи чинного природоресурсного законодавства, основних проблем, пов'язаних із землекористуванням, водокористуванням, надрокористуванням, лісокористуванням, використанням атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу; вивчення системи чинного природоресурсного законодавства, основних проблем, пов'язаних з охороною земель, вод, надр, лісів, атмосферного повітря, охороною рослинного і тваринного світу.

Основи лісоексплуатації. Лісосічний фонд, основні фази лісоексплуатації. Організація лісосічних робіт. Основи теорії обробки деревини. Способи переміщення деревини. Продуктивність лісозаготівельних та деревообробних машин та механізмів.

Аудит. Особливості застосування елементів організації, реєстрів синтетичного та аналітичного обліків. Облік коштів, розрахунків, матеріальних запасів, основних засобів, нематеріальних активів, оплати праці, систем, варіантів витрат на виробництво, визначення собівартості продукції. Функції аудиту: перевірка правильності складання балансу та облік прибутків і збитків, аналіз стану обліку, відповідність його вимогам закону; дотримання рівності прав акціонерів при розподілі дивідендів і голосуванні.

Комп'ютери і комп'ютерні технології в сільськогосподарському виробництві. Вивчення дисципліни передбачає є теоретичну і практичну підготовку студентів щодо використання комп'ютерів та комп'ютерних технологій для розв'язування конкретних фахових завдань сільськогосподарського виробництва. Завдання вивчення дисципліни полягають в оволодінні методами і засобами сучасних інформаційних аналітичних технологій і систем, які використовуються в сільському господарстві і базуються на знаннях з апаратного і програмного забезпечення, методів і засобів структурування даних, багатовимірного аналізу, моделювання, прогнозування, підготовки інформації до прийняття рішень, підготовки звітів і візуалізації одержаних результатів.